

VÆKSTENS ANATOMI

– ANBEFALINGER OM LEDELSE AF ERHVERVS- OG VELSTANDSUDVIKLING I MELLESTORE BYER

reg:lab

EN NY ANALYSE FRA REG LAB VISER, at de mellemstore byer har endog meget stor betydning for dansk økonomi.

Befolkningen i de mellemstore byer har højere erhvervsindkomster, end befolkningen i landets store byer bortset fra København.

Analysen viser også, at nøglen til velstandsudvikling i de mellemstore byer ligger i en aktiv og dygtig erhvervspolitik. Bosætning er ikke uvæsentlig, men gode rammer for det lokale erhvervsliv er vigtigst og mere langtidsholdbart. 80 procent af velstandsstigningen i de mellemstore byer kommer fra højere produktivitet i erhvervslivet, mens 20 procent kommer fra tilflytning.

De vigtigste ingredienser i de mellemstore byers succesopskrift er byudvikling, uddannelse og erhvervsudvikling tænkt ind i en samlet strategi.

Samtidig evner de mest succesfulde mellemstore byer at udnytte deres særlige ledelsesfordele i form af hurtige/uformelle beslutningsprocesser, gensidig tillid samt handlekraft. Der er ikke én vej til succes. Men det betaler sig at vælge en klar retning og at træffe nogle strategiske valg. At vise lederskab.

Analyserne tyder på, at der er et uudnyttet vækstpotentiale i de mellemstore byer. Derfor er det vigtigt at styrke engagementet i de mellemstore byer som erhvervsmæssige lokomotiver for fremtidens vækst og velstand.

SIGNALEMENT AF ERHVERVSUDVIKLINGEN I DE MELLESTORE BYER

DE MELLESTORE BYER ER VIGTIGE FOR:

DANMARKS VELSTAND:

Kommunerne med de mellemstore byer klarer sig godt. Målt på erhvervsindkomst og vækst har de mellemstore byer under ét klaret sig bedre end både storbyerne uden for København og resten af landet. De mellemstore byer har også en vigtig funktion for deres oplande – både inden for kommunen og i fht. oplandet, hvor de skaber arbejdspladser og indtægtsgrundlag. Derfor er de mellemstore byer også væsentlige for et økonomisk og erhvervsmæssigt balanceret Danmark.

DE MELLESTORE BYER ER SMIDIGE OG HURTIGE:

De store byer har en kritisk masse, et marked, en erhvervsmæssig tyngde, som de mellemstore byer ikke har. Men en række eksempler fra både ind- og udland illustrerer, at de mellemstore byer gennem målrettede nichestrategier kan være innovative og konkurrencedygtige. De mellemstore byer kan åbenbart lettere end de store byer skabe forståelse for, at man ikke kan alt. Samtidig er de mellemstore byer ofte kendetegnet ved et tættere og mere tillidsfuldt personligt netværk, hvor der hurtigere kan skabes opbakning blandt beslutningstagere til fælles satsninger. De mellemstore byer er populært sagt "5-minutters-byer". Beslutningsprocesserne er ganske enkelt hurtigere her.

VELSTANDSUDVIKLING AFHÆNGER AF ERHVERVSUDVIKLING:

Politikere og embedsmænd i de mellemstore byer ser ofte styrket bosætning som den vigtigste vej til bedre erhvervsindkomster. Men fakta er, at bosætning kun leverer et mindre bidrag til indkomst og velstand. Image og bosætning har betydning. Men analysen viser, at fokus i højere grad bør rettes mod udvikling af byens eget erhvervsgrundlag. Dét er den vigtigste succesfaktor.

ILDSJÆLE/RISIKOVILLIGE POLITIKERE:

Analysen viser, at personligt samfundsengagement og entreprenørskab er en uerstattelig ingrediens i succesfuld erhvervsudvikling i de mellemstore byer. Der skal være ildsjæle, som kan drive udviklingen frem. Ofte er det faktisk embedsmænd i offentligt/halvoffentligt regi. Politikere, der modigt holder hånden over ildsjælene, og erhvervsfolk, der engagerer sig personligt og sætter strøm på tingene, er også af central betydning. Det er en vigtig pointe, at politikere og embedsmænd ofte spiller en hovedrolle og leverer afgørende bidrag til vækstprocessen

ANBEFALINGER

OM LEDELSE AF ERHVERVS- OG VELSTANDSUDVIKLING I MELLESTORE BYER

1

BYG VIDERE PÅ DE GIVNE ERHVERVSMÆSSIGE STYRKER

I de mellemstore byer vokser fremtidens erhvervsprofil som regel ud af historiske erhvervsmæssige styrker. Kunsten er at skabe rammer for fornyelse og omstilling af de historiske styrker, så de forblive vitale og konkurrencedygtige. Det kræver tæt dialog med erhvervslivet og langsigtet perspektiv på indsatsen. Man skal ikke springe rundt efter de hurtige gevinster. Det er det lange seje træk, det gælder.

2

OPBYG UDDANNELSESMILJØER DER MATCHER LOKALE BEHOV

Uddannelsesniveau, konkurrenceevne og velstand hænger entydigt sammen. Mellemstore byer kan sjældent opnå at blive universitetsbyer på samme måde som de store byer. Men de mellemstore byer kan enten opbygge mindre, men stærke, specialiserede uddannelsesmiljøer, som matcher lokale behov, eller de kan opbygge nære relationer til sådanne uddannelses- og forskningsmiljøer i andre byer. I begge tilfælde kan Uddannelsesmiljøerne spille en hovedrolle.

3

INVESTER I EN AMBITIØS BYUDVIKLING - OG INVITER ANDRE TIL AT VÆRE MED

I de mellemstore byer går udvikling af erhverv og uddannelse ofte hånd i hånd med udvikling af nye bydele, nye byfunktioner og ny infrastruktur. Kunsten er at binde indsatsen sammen i en langsigtet og visionær helhed. Byudvikling kan være et offensivt redskab til at understøtte en bestemt udvikling og bestemt vækst, man ønsker i byen. Fornyelsen af byens software understøttes ofte af en parallel udvikling af byens hardware.

4

TAG STYRINGEN

For at lykkes er det afgørende, hvordan der satses. Kommuner, der vil være vækstbyer, skal både overveje, hvad de vedtager i erhvervspolitikken, og hvordan de vælger at gennemføre erhvervs-, uddannelses- og byudvikling. Først og fremmest er der behov for en stærk styring, og den skal ofte komme fra politisk administrativ side. Men der findes ikke mellemstore byer, der er lykkedes, uden at politikere og embedsmænd har haft modet og evnen til at tage styringen.

5

SKAB OPBAKNING

De dygtigste mellemstore byer balancerer en stærk styring med en høj grad af involvering og erhvervsmæssig forankring. Byerne involverer i første række de kernepartnere, der har tung faglige, driftsmæssig og ledelsesmæssig kompetencer, og som også kan bidrage til at initiere geografisk, finansielt og indholdsmæssigt får stor rækkevidde. Og samarbejdet rækker ud over et tidsbegrænset projekt. Det er langsigtet og varigt.

6

VÆR INNOVATIV

Byer, der vil være vækstbyer, kan med fordel overveje nye måder at organisere indsatsen på for at få engageret de strategiske partnere i projektet og tiltrukket de rigtige aktører til at udføre den operative indsats. Også selv om det betyder, at kommunen taber kontrol og mister direkte indflydelse. Vækstbyerne vælger at gå helt nye veje i organiseringen af erhvervspolitik og byudvikling for at opnå resultater og skabe engagement og energi i udmøntningen.

Teksten er udarbejdet i forbindelse med et udviklingsprojekt initieret af REG LAB og gennemført i samarbejde med Holstebro Kommune, Herning Kommune, Silkeborg Kommune, Helsingør Kommune, Hillerød Kommune, Køge Kommune, Viborg Kommune, Region Midtjylland, Region Sjælland, Erhvervs- og Byggestyrelsen, KL og Danske Regioner.

Gruppen har gennemført delanalyser, diskuteret med eksterne eksperter og fungeret som hinandens sparringspartnere. Vi vil gerne invitere andre til at være med i diskussionen af **Vækstens Anatomi**.

I forbindelse med projektet er der udarbejdet en samlet analyserapport under overskriften: **Vækstens anatomi: Vækst- og velstandsudvikling i de mellemstore byer**.

www.reglab.dk